

Strategi

• **Program**

Plan

Policy

Riktlinjer

Regler

Borås Stads
**Styr- och
ledningssystem**

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

STRATEGI – avgörande vägval för att nå målen för Borås

PROGRAM – verksamheter och metoder i riktning mot målen

PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning

RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

REGLER – absoluta gränser och ska-krav

Fastställt av: Kommunfullmäktige

Datum: 25 februari 2010

Reviderad den: 16 januari 2014, 23 november 2016, 15 oktober 2020

För revidering ansvarar: Kommunstyrelsen

För ev uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Kommunstyrelsen

Dokumentet gäller för: Alla nämnder, förvaltningar och bolag

Dokumentet gäller till och med: 2021

Kommunstyrelsen har rätt att göra justeringar i programmet.

Innehållsförteckning

PRINCIPER FÖR LEDNING OCH STYRNING I BORÅS STAD	4
STYRMODELLEN	4
Nämndernas och styrelsernas uppdrag	7
<i>Kommunstyrelsens lednings-, styr och uppföljningsfunktion</i>	7
Medarbetarnas roller	7
<i>Medarbetarskap</i>	7
<i>Chefskap</i>	8
Idéer, ständiga förbättringar och innovationer	8
MEDBORGARINFLYTANDET	9
Medborgardialogen	9
Synpunktshantering	10
Mötesplatser för dialog	10
STYRDOKUMENTEN	11
Styrdokument fastställda av Kommunfullmäktige	11
Styrdokument fastställda av Kommunstyrelsen	12
Styrdokument fastställda av nämnder och styrelser	12
Styrdokument fastställda av förvaltningar och bolag	13
Författningssamlingen	13
UPPFÖLJNINGEN	13
Budgetprocessen	13
Kommunbidrag	14
Uppföljning	14
<i>10-dagarsuppföljning</i>	14
<i>Månadsuppföljningar</i>	14
<i>Tertialuppföljningar</i>	14
<i>Övriga uppföljningar</i>	15
<i>Årsredovisning</i>	15
Dialog	16
Intern kontroll	17

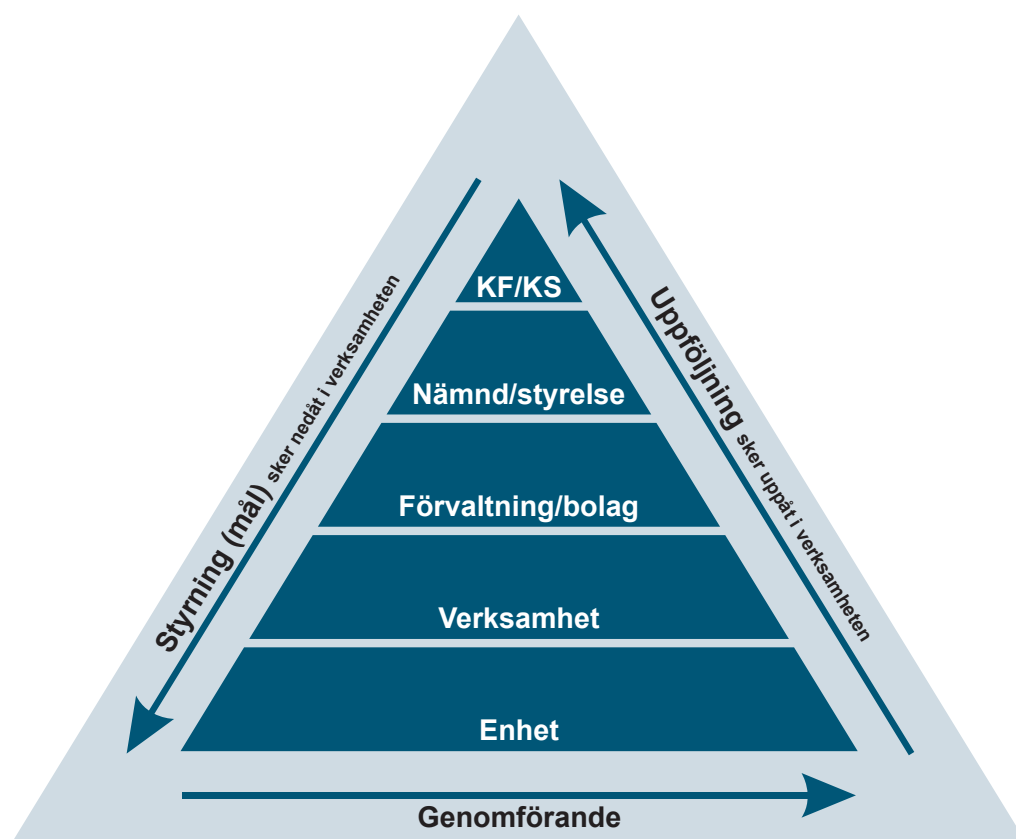
Principer för ledning och styrning i Borås Stad

Detta dokument beskriver strukturen för styrningen och ledningen i Borås Stad, och ger ramen för övriga styrdokument. Varje förvaltning och bolag ansvarar för att upprätta rutiner och arbetssätt utifrån detta. Styr- och ledningssystemet gäller för alla nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag, och omfattar fyra delar:

- Styrmodellen
- Medborgarinflytandet
- Styrdokumenterna
- Uppföljningen

Styrmodellen

Den politiska visionen Borås 2025 är utgångspunkt för allt arbete. För att stödja detta ska styr- och ledningssystemet ha en långtgående målstyrning. Det innebär att arbeta med tydliga mål, framför allt med mål för verksamheterna. Det är grundläggande för en väl fungerande målstyrning att det går att följa mål och uppdrag från Kommunfullmäktige via nämnderna/styrelserna till den enskilda arbetsplatsen eller enheten. Genom att bryta ned visionen och de strategiska målområdena till mätbara mål blir det också möjligt att följa upp och föra en dialog om resultaten.

Styr- och ledningssystemet ska grundas på en genomtänkt systematik och att alla delar i systemet samverkar; *vem ska göra vad, när och hur*. Visionen Borås 2025, de strategiska målområdena och de övergripande målen ska vara kända av alla medarbetare.

Ledningssystemet ska kännetecknas av

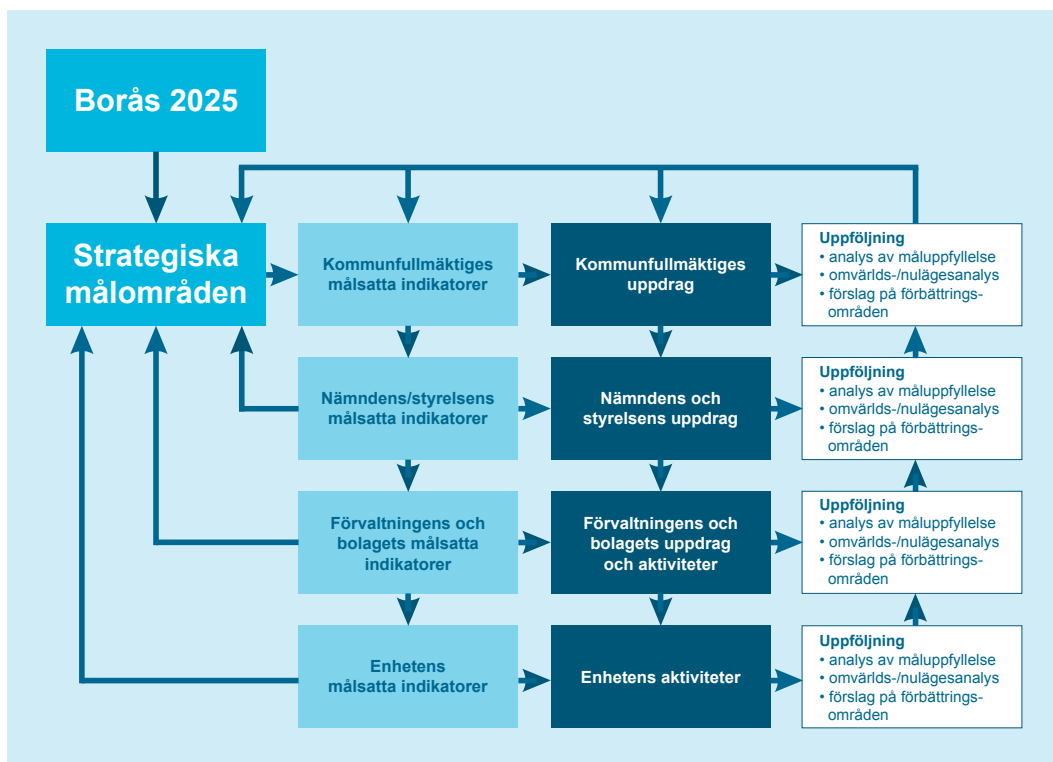
- tydliga och mätbara mål för verksamheten
- tydliga samband mellan finansiella mål och verksamhetsmål.
- ändamålsenlig, rättvisande och tillförlitlig redovisning som snabbt ger information om avvikelser mot uppställda mål.
- ett rapporteringssystem som på olika nivåer kan ge relevant information om verksamhet och ekonomi.
- att styrningen sker professionellt, engagerat och lärande.

Styrningen ska göra att verksamheten bedrivs effektivt och mot uppsatta mål. Det handlar om att skapa ett klart samband mellan resurser, prestationer, aktiviteter och effekter för dem vi är till för.

Organisationens effektivitet säkerställs genom ändamålsenlig struktur med balans mellan befogenheter och ansvar, och att medarbetarna har nödvändig kompetens och tydliga uppdrag. En viktig beståndsdel är en kultur där var och en känner och tar sitt ansvar för både sitt eget arbete, sin enhet och sin förvaltning/bolag.

I en framgångsrik organisation känner varje medarbetare sig ha förtroende att utföra och utveckla sina arbetsuppgifter, och cheferna på alla nivåer ser sin roll i att genomföra de politiska besluten. Det innebär också att samarbeta gränsöverskridande och ta gemensamt ansvar för att utföra uppdragen och nå målen. Detta gäller såväl mellan nämnder och styrelser som mellan förvaltningar, bolag, verksamheter och enheter.

Alla medarbetare måste se sin roll i helheten och sträva mot samma mål. Därför är det viktigt att alla också känner till målen. Målstyrningen i Borås Stad utgår från visionen Borås 2025 och mäts och följs upp genom uppdrag och målsatta indikatorer. De mål som sätts för indikatorerna ska vara SMARTA, dvs Specifika, Mätbara, Acceperade, Realistiska, Tidssatta och Aktivitetsskapande.

Visionen bygger på ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. I allt som görs i strävan mot att nå visionen – oavsett vad det gäller – ska såväl pengarna som människorna och miljön tänkas in.

Indikatorer, uppdrag och aktiviteter ska utgå från visionens strategiska målområden:

1. Människor möts i Borås
2. Vi tar gemensamt ansvar för barn och unga
3. Företagandet växer genom samverkan
4. Livskraftig stadskärna
5. Medborgares initiativkraft gör landsbygden levande
6. Goda resvanor och attraktiva kommunikationer
7. Ekologisk hållbarhet lokalt och globalt

Ekonomi ger ytterst förutsättningarna för verksamheten, tillsammans med engagerade och kompetenta medarbetare. Därför finns, utöver visionens målområden, även stödområdet ekonomi och egen organisation.

Nämndernas och styrelsernas uppdrag

Kommunfullmäktige fördelar uppdrag med ansvar och befogenheter till våra nämnder och bolag. Nämnderna ska, enligt reglementet inom sitt område, se till att verksamheten bedrivs enligt fullmäktiges mål och riktlinjer, och på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Bolagen styrs på liknande sätt genom bolagsordningar och ägardirektiv. De står under Kommunstyrelsens uppsikt och ska följa direktiv från Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens lednings-, styr och uppföljningsfunktion

Styrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha

uppsikt över övriga nämnders verksamhet (ledningsfunktion). Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (styrfunktion).

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till kommunfullmäktige (uppföljningsfunktion).

Medarbetarnas roller

Medarbetarskap

Medarbetarskap handlar om relationen till arbetet och arbetsgivaren i stort, liksom till arbetskam-rater och dem verksamheten är till för. Medarbetaren har en aktiv och ansvarstagande roll med möjligheter till utveckling, gemenskap och samarbete, liksom utmaning och stöd.

Ett gott medarbetarskap förenar effektivitet och goda resultat med socialt ansvarstagande, arbetsglädje och välbefinnande. Medarbetarskapet präglas av professionalism, engagemang och lärande.

Medarbetaren har invånarna i fokus och är väl förtrogen med uppdraget för verksamheten. Med-arbetaren använder verksamhetens resurser på ett effektivt och ansvarsfullt sätt. Medarbetaren representerar Borås Stad och arbetar utifrån gällande lagstiftning och styrdokument.

Chefskap

Ett gott chefskap har nyttan för invånare och brukare i fokus. Chefskapet präglas av helhetssyn och fokus på måluppfyllelse, att skapa rätt kvalitet med effektiv resursanvändning tillsammans med medarbetarna. Ett gott chefskap ger medarbetarna förutsättningar att i det dagliga arbetet göra skillnad för Borås Stad och dess invånare.

Chefen är väl förtrogen med uppdraget från det politiska systemet och invånarnas behov och förväntningar.

Chefen driver och utvecklar verksamheten mot uppställda mål och avgör tillsammans med sina medarbetare hur genomförandet ska ske. Chefen identifierar verksamhetens långsiktiga behov och arbetar strategiskt.

Chefen tar ansvar för att tillgängliga resurser används effektivt och att verksamheten bedrivs inom fastställda ekonomiska ramar. Chefen har kunskap om sambandet mellan resurser som per-sonal, ekonomi, arbetsmiljö, välbefinnande och verksamheten.

Chefen företräder arbetsgivaren och representerar Borås Stad och arbetar utifrån styrdokument och lagstiftning.

Chefen är en god ledare och skapar resultat genom sina medarbetare.

Idéer, ständiga förbättringar och innovationer

Framtiden ställer krav på att vi ska kunna möta boråsarnas önskan om hög kvalitet på service, ökad valfrihet, inflytande och delaktighet. Förmågan att utveckla idéer, ständiga förbättringar och innovationer behöver förbättras.

Verksamheter måste fortlöpande präglas av ett stort mått av idéer, ständiga förbättringar och innovationer. I praktiken är skillnaden mellan ständiga förbättringar och innovation

kanske inte så stor. Det handlar om att skapa ett tillåtande klimat för kreativitet och förnyelse, för såväl vardagsförbättringar som banbrytande snilleblixtar. Arbetet är avgörande för förmågan att möta ökande krav från brukare, kunder och medborgare. I en lärande organisation sker utvärdering fortlöpande och en strävan efter effektiva processer.

Chefers inställning till idéer, ständiga förbättringar och innovationer har avgörande betydelse för medarbetares kreativitet, motivation och engagemang.

Medborgarinflytandet

Vårt arbete ska utgå från boråsarna. Uppdraget är att underlätta och förbättra människors vardag. Vi ska erbjuda likvärdig service och tjänster utifrån medborgarnas skiftande behov. Vårt arbete ska göra skillnad för Borås Stad och dess invånare.

Alla som har kontakt med vår verksamhet ska få ett gott bemötande och känna sig delaktiga i att utforma insatsen eller tjänsten. Tillit och respekt ska vara honnörsord i våra möten med alla medborgare.

Medborgarna och brukarna/kunderna vill få information, valfrihet, kvalitet, delaktighet och medbestämmande i den offentligt finansierade verksamheten. Det innebär att nämnderna har både ett befolkningsperspektiv och ett brukar/kundperspektiv att hantera.

Vi ska systematiskt arbeta med att

- förbättra möjligheten för dialog och inflytande för medborgarna
- informera om rättigheter och skyldigheter för den enskilde
- informera om tjänsternas innehåll, kvalitet och kostnader
- ta till vara synpunkter från brukare och medborgare för att förbättra verksamhet, service och bemötande
- följa upp hur verksamheterna tillgodoser brukarnas/kundernas behov
- analysera konsekvenserna för medborgare/brukare/kunder inför beslut.

Medborgardialogen

Medborgardialogen vänder sig till alla som bor, verkar eller vistas i Borås. Syftet är att de förtroendevalda ska få ett bredare underlag för att fatta bra och hållbara beslut.

Medborgardialog ska ske när de förtroendevalda behöver mer kunskap om medborgarnas värderingar, prioriteringar och åsikter i en viss fråga. Den kan samtidigt ge medborgarna mera insikt i kommunens ansvar och behov av att prioritera, och bidra till ökat förtroende för kommunen och de förtroendevalda. Det är viktigt att besluta om medborgardialog tidigt i processen så frågan är påverkbar.

Vid medborgardialog ska medborgarna som lägsta nivå ha rätten att bli hörda, vilket innebär att efterfråga synpunkter. Medborgarna ska alltid få veta resultatet av medborgardialogen och hur den påverkat beslutsprocessen. Återkopplingen kan ske på olika sätt.

När frågan berör flera nämnder eller bolag ansvarar den som tagit initiativ till dialogen. Medborgardialogen är de förtroendevaldas ansvar. Tjänstemännens roll är att vara processledare, ta fram fakta samt stå för dokumentation.

Synpunktshantering

En attraktiv kommun kan skapas på många olika sätt. Vi ska vi uppmana medborgarna/brukarna/ kunderna att tala om vad de tycker i konkreta frågor. Syftet är att snabbt kunna rätta till fel eller brister. Synpunkter och avvikelser ger dessutom viktig kunskap för att identifiera brister, förbättra processer och utveckla utbudet av tjänster.

Nämnderna och styrelserna ska använda synpunkter och avvikelser som ett underlag i att fördela resurser för att på bästa sätt tillgodose medborgarnas och brukarnas/kundernas krav och behov.

Mötesplatser för dialog

Borås Stad ska finnas i sociala medier där våra medborgare och intressenter finns. Inriktningen ska vara tvåvägskommunikation och att inbjuda till dialog. Målet är att öka möjligheterna till delaktighet och påverkan.

Webben ska göra det möjligt att ställa frågor, lämna förslag, läsa de förtroendevaldas bloggar och se på Kommunfullmäktiges och Kommunstyrelsens möten i direktsänd webb-TV, eller lyssna i webbradio. Detta gäller även för ett flertal andra nämnder.

Under ett antal av Kommunfullmäktiges sammanträden har allmänheten möjlighet att ställa frågor. Kommunstyrelsens och övriga nämnders sammanträden ska vara öppna för allmänheten, när inte sekretess hindrar.

Styrdokumentet

Grunden för Borås Stads beslutsstruktur finns i kommunallagen, och i viss mån i aktiebolagslagen när det gäller kommunens bolag. Kommunfullmäktiges budget är vårt viktigaste styrdokument för all verksamhet. Därutöver finns ett stort antal styrdokument i Borås Stad. Dessa ska vara strukturerade på ett enkelt sätt så att det inte skapas alltför många olika nivåer i dokumentens hierarki. Det är viktigt att dokumenten samordnas och att de är så konkreta, enkla och få som möjligt.

Tydlighet är en förutsättning både för funktionen som styrinstrument och för uppföljningen. Styrdokumentet ska vara utformat utifrån de mål och effekter som ska uppnås. De ska kontinuerligt följas upp, utvärderas och revideras.

För att säkerställa att de olika styrdokumentet får en bred förankring bland politiker och tjänstemän finns ett antal grundregler. Dokumentet ska vara

- enkla, tydliga och kommunicerbara
- tydliga i uppdelning mellan politisk nivå och verksamhetsnivå
- förenliga med överordnade dokument
- operativa, eller kunna översättas till operativa mål eller indikatorer
- utformade för att medge beslutsfattande på rätt nivå i organisationen
- tidsbestämda.

Vi måste vara noga med vilka begrepp som används i olika sammanhang. Alla i organisationen ska känna till de begrepp som används och veta vem som beslutar om vad.

Styrdokument fastställda av Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och fastställer den politiska visionen; Borås 2025. Denna vision ligger sedan till grund för övriga styrdokument.

Kommunfullmäktiges budget är kommunens övergripande styrinstrument och anger de politiska prioriteringar, mål och resurser som ska styra nämnder och styrelser det kommande året. Budgeten är överordnad övriga styrdokument som t ex program, strategier, riktlinjer och policyer. Kommunfullmäktige fastställer i ett inledande avsnitt i budgeten de indikatorer och uppdrag som har stor betydelse för att nå de strategiska målområdena i visionen. Det ska kontinuerligt redovisas till Kommunfullmäktige i vilken grad målen för indikatorerna uppnåtts och uppdragen utförts. I budgeten fastställer Kommunfullmäktige årligen också avgifter och taxor.

Kommunfullmäktige fastställer Kommunstyrelsens och nämndernas och bolagens uppdrag i reglementen och ägardirektiv. Dessa är, utöver vad lag och författning säger, grunddokumentet för en nämnds/styrels verksamhet och anger bland annat organisation, ansvarsområden, arbetsformer och beslutskompetens.

Andra dokument som Kommunfullmäktige fastställer är strategier, policyer, riktlinjer och program. En strategi ska peka ut en riktning och ange prioriteringar. En policy ska ange ett förhållningssätt men ger inte några fasta regler, bara principer som vägledning för bedömningar från fall till fall. Riktlinjer däremot ger mer konkret stöd för ett visst handlande och utformas för en viss verksamhet. Program kan blanda långsiktiga mål och översiktliga direktiv med mer konkreta.

Slutligen fastställer Kommunfullmäktige planer och regler som är de mest konkreta dokumenten. Planer är instruktioner över initiativ som ska tas, och regler kan liknas vid en samling ”paragrafer” som sätter exakta gränser för ett handlande.

Styrdokument fastställda av Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen kan, utan särskilt bemyndigande från Kommunfullmäktige, fastställa anvisningar för t ex lönesättning, budgetdirektiv och budgetramar. Frågor av större vikt eller principiell beskaffenhet ska dock beslutas av Kommunfullmäktige.

Styrdokument fastställda av nämnder och styrelser

Kommunfullmäktiges mål och inriktning är i huvudsak övergripande och måste därför få en konkret uttolkning, som kan vägleda nämndens verksamhet. Därför gör varje nämnd årligen en budget som anger vad som ska åstadkommas, när i tiden det ska ske och hur resurserna ska fördelas. Den ska ange tydliga, mätbara och målsatta indikatorer för de verksamheter som nämnden ansvarar för. Det måste tydligt framgå vad som fordras för att man ska ha uppfyllt målen och hur uppföljningen ska ske. Budgeten ligger till grund för verksamhetsplanerna och detaljbudgeten.

Kommunens aktiviteter eller hur resurserna används är i sig inte avgörande för om medborgarna anser att politikerna fullgjort sitt uppdrag på ett bra sätt. Det är effekterna som är avgörande, och som budgeten måste sätta fokus på.

Nämnden kan också fastställa strategier, program, riktlinjer, planer och regler för sitt verksamhetsområde. För nämnderna fastställs gemensamma styrdokument av Kommunfullmäktige.

För styrelser gäller samma som för nämnder, om inte annat framgår.

Styrdokument fastställda av förvaltningar och bolag

Förvaltningar ska upprätta verksamhetsplaner som beskriver hur de ska nå målen och utföra uppdragen. Planen ska innehålla nyckeltal och verksamhetsmåt, samt en beskrivning av de ekonomiska resurserna.

Förvaltningar och bolag fastställer också rutiner och arbetssätt. Dessa ska beskriva hur och när olika händelser ska utträttas och inträffa. Det ska framgå när rutinen senast reviderades, vem som har utarbetat den och vem som fastställt den. Förvaltningar kan också ha behov av handböcker eller liknande.

Författningssamlingen

Utöver styrdokumenterna finns ett antal dokument som har juridisk betydelse också för medborgarna. De är samlade i författningssamlingen. Här finns reglementen för nämnderna, administrativa gränser, lokala ordningsföreskrifter, taxor och avgifter m.m.

Uppföljningen

Kommunfullmäktiges budget är kommunens övergripande styrinstrument och anger de politiska prioriteringarna, målen, uppdragen samt tillgängliga resurser det kommande året. Budgeten anger målvärden på Kommunfullmäktiges indikatorer, som utgör grunden för nämnder och styrelser budget. Indikatorerna är fleråriga medan ambitionsnivån revideras varje år.

Budgeten ska konkretiseras och omsättas i praktik av nämnder och styrelser. Förvaltningar och ledningar upprättar verksamhetsplaner och detaljbudgetar.

Budgetprocessen

Kommunstyrelsen fastställer i juni de ekonomiska planeringsramar som är grunden för nämndernas förslag till budget. Nämnder gör förslag på budget på verksamhetsnivå, som skickas till Kommunfullmäktige för prövning. Förslaget är samtidigt grunden för förvaltningens utarbetande av verksamhetsplaner och detaljbudgetar. Kommunstyrelsen bereder nämndernas budgetförslag inför Kommunfullmäktiges beslut i november, valår december. Nämnderna uppdaterar sina budgetförslag efter Kommunfullmäktiges beslut och tar egna beslut senast i december. Kommunstyrelsen fastställer nämndernas budgetar senast i februari.

Kommunstyrelsen kan vid behandling av nämndbudgetarna justera det ekonomiska mål som Kommunfullmäktige fastställt så att en nämnd får disponera överskott eller får krav att täcka tidigare underskott.

För bolagen godkänner Kommunstyrelsen budgeten för nästa år samt önskvärt läge på längre sikt. I förekommande fall görs detta även för bolagens affärsområden. Kommunfullmäktige godkänner bolagens finansiella mål.

Kommunbidrag

Kommunfullmäktige ger varje nämnd ett eller flera kommunbidrag. För stadsdelsnämnderna sker detta med en resursfördelningsmodell som bygger på befolkningsstrukturen i respektive stadsdel. Nämnderna beslutar sedan om en nämndbudget som fördelar kommunbidraget på verksamheterna. Kommunstyrelsen ger anvisningar om hur detaljerad denna fördelning ska vara. Utifrån målområden, indikatorer samt uppdragen fastställer nämnden sina mål för respektive verksamhet.

Uppföljning

Kommunfullmäktige följer upp sin budget vid tre tillfällen under året, tertiäl 1 efter april, tertiäl 2 efter augusti och i årsredovisningen. Delårsbokslut upprättas i samband med tertiälrapport 2, efter augusti. Rapporteringen till Kommunfullmäktige ska ha fokus på uppnådda resultat samt en avstämning av resursanvändningen. Resultat ska analyseras utifrån vilka effekter det får i den egna verksamheten och mot helheten i Borås Stad.

Vi har följande uppföljningsrutiner:

10-dagarsuppföljning

10-dagarsuppföljningen är en kortfattad rapport från förvaltningarna till Stadskansliet och fokuserar på avvikelser jämfört med budget. Rapportering ska ske senast 10 dagar in på ny månad (gäller för februari, mars, maj, juli, september, oktober och november). Uppföljningen gäller ekonomi med årsprognos och väsentliga verksamhetsmått. Stadskansliet fastställer vilka förvaltningar som under året ska lämna denna rapport.

Månadsuppföljningar

Månadsuppföljningen är nämndens egen rapport och analys av sin ekonomi och verksamhet med årsprognos. Rapporten ska följa upp nämndens och verksamheternas mål samt väsentliga verksamhetsmått. Vid befarade budgetavvikelser (verksamhet eller ekonomi) ska nämnderna redovisa en åtgärdsplan för att nå ekonomisk balans och målpuppfyllelse. Kommunstyrelsen tar del av nämndernas månadsuppföljningar.

Tertiäluppföljningar

Månadsuppföljningarna per april och augusti är nämndernas och bolagens rapporter till Kommunfullmäktige; tertiäluppföljningar. Kommunstyrelsen bereder och sammanställer dem. Dessa uppföljningar, tillsammans med en analys av kommunens och bolagens ekonomi, blir delårsrapporter till Kommunfullmäktige. Delårsrapporten per augusti innehåller även ett delårsbokslut för hela kommunen. I tertiäluppföljningarna kan nämnderna få i uppdrag att fokusera på vissa verksamhetsområden för en djupare analys av ekonomi och målpuppfyllelse.

Övriga uppföljningar

Under året ska också andra uppföljningar göras. Det kan vara analyser av nationella undersökningar, egna brukarundersökningar och gemensamma styrdokument. Utifrån resultaten kan nämnderna och bolagen även här få i uppdrag att fokusera på vissa områden för en djupare analys och åtgärdsförslag.

Utöver detta kan nämnder ha krav på uppföljning av mål, nyckeltal och verksamhet från lagstiftning eller myndigheter. När det är av större betydelse ska de också rapporteras till Kommunstyrelsen eller Kommunfullmäktige.

Utöver de undersökningar som kommunen deltar i eller själv genomför har nationella myndigheter både regelbunden och riktad tillsyn i verksamheterna. Tillsynsrapporterna är ytterligare ett underlag för att förbättra och utveckla verksamheterna.

Stadskansliet fastställer vilka centrala uppföljningar som ska göras under året.

Årsredovisning

Borås Stads årsredovisning är i första hand ett analyserande beslutsunderlag för Kommunfullmäktige. Årsredovisningen ska

- tillsammans med nämndernas redovisningar och revisionsberättelser ligga till grund för Kommunfullmäktiges prövning av nämndledamöternas ansvar för det gångna årets förvaltning

- ge Kommunfullmäktige en rättvisande bild över kommunens och bolagens samlade finansiella ställning och utveckling
- ligga till grund för Kommunfullmäktiges beslut om hur nämndernas resultat ska överföras till nästkommande år.

För bolagen godkänner årsstämman årsredovisningen och beviljar styrelse och vd ansvarsfrihet för verksamhetsåret.

Årsredovisningen ska ge information om hur nämnderna och bolagen följt Kommunfullmäktiges inriktning, om man nått målen och genomfört uppdragen i budgeten, samt hur resurserna använts. Kommunfullmäktige fastställer i budget vad som ska följas upp under året och vilka nämnder och bolag som ska redovisa detta. Uppföljningen ska fokusera på pågående och framtida utvecklingsarbete.

Årsredovisningen ska också ge Kommunfullmäktige underlag för planering och utveckling av verksamheten. Detta ställer krav på att verksamhetsanalyserna redovisar problem, förbättringsområden och utvecklingstendenser. Årsredovisningen ska därför också innehålla

- analys av måluppfyllelse
- omvärlds- och nulägesanalys
- förslag på förbättringsområden.

Dialog

Den skriftliga styrningen och uppföljningen ska kompletteras med en tydlig och planerad muntlig dialog. Dialog kan ske mellan politik och politik samt mellan tjänstemän och tjänstemän. Politiken kan ta stöd av tjänstemän i sin dialog. Två etablerade former för detta finns:

Planerings- och uppföljningssamtal – PLUPP

Kommunstyrelsen har regelbundna PLanerings- och UPPföljningssamtal med nämnderna och styrelserna. Syftet med dessa samtal är att genom analys av ekonomin och måluppfyllelsen få en fördjupad bild av nämndernas och styrelsernas verksamheter i budget- och årsredovisningsprocesserna.

I dessa samtal medverkar de programansvariga kommunalråden, nämndernas/styrelsernas presidium, förvaltningschef/vd samt tjänstemän från Stadskansliet.

Planerings- och uppföljningssamtal – TUPP

Det finns även planerings- och uppföljningssamtal där tjänstemän från Stadskansliet och respektive förvaltningschef deltar, TjänstemannaUPPföljning. Dessa samtal kan hållas i samband med budget eller årsredovisning, och när det finns särskild anledning.

Vi bör även eftersträva en dialog mellan Stadskansliet och förvaltningarna/bolagen i samband med den fasta rapporteringen från nämnderna och styrelserna till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige.

Intern kontroll

Intern kontroll är systematiska, ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner. Kontrollerna ska på en rimlig nivå säkerställa att

- verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv
- informationen om verksamheten och den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig,

tillförlitlig och tillräcklig

- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs
- möjliga risker inringas, bedöms och förebyggs.

Kommunstyrelsen ansvarar för att det finns en god kontroll. Nämnder och styrelser har det yttersta ansvaret för intern kontroll inom respektive verksamhetsområde enligt Kommunfullmäktiges beslut samt lagar och föreskrifter.

Nämnden/styrelsen ansvarar för att upprätta ett system för intern kontroll, och ska årligen fastställa en internkontrollplan för att följa upp att systemet fungerar. Stadsrevisionen prövar årligen om nämndernas och bolagsstyrelsernas interna kontroll är tillräcklig.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se